

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 448/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om sjukdomar hos produktionsdjur

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 448/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Jenni Pitko /gröna:

Vad gör regeringen för att minska förekomsten av sjukdomar hos produktionsdjur och

vad gör regeringen för att minska den höga sjukdomsfrekvensen hos framför allt svin, till exempel när det gäller brösthinneinflammationer?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Köttbesiktningen i Finland är mycket noggrann och mängden assisterande personal som utför köttbesiktning i slakterier är större än i andra europeiska länder. Uppgifter om köttbesiktning är inte jämförbara mellan olika länder. Även om besiktningstiden per slaktkropp är kort är köttbesiktarna yrkesutbildade personer, varav många har flera års erfarenhet av köttbesiktning.

Sammantaget är det inte möjligt att föda upp djur utan att några av dem blir sjuka under sin livstid. Endast friska djur ska föras till slakterier, men det är inte möjligt att upptäcka alla förändringar under ett djurs livstid. Detta leder till att vissa djur visar tecken på sjukdom eller andra förändringar som gör att de måste förkastas på slakteriet. Köttbesiktning utförs just för att eliminera dessa förändringar och för att konsumenterna inte ska utsättas för fara. Samtidigt görs också observationer om till exempel djurens välbefinnande.

Bedömningen av köttet grundas på den helhetsbild som den officiella veterinären får på grundval av den information som lämnats före slakten, de observationer som gjorts vid ante mortem-besiktningen, de fynd som gjorts vid post mortem-besiktningen och resultatet av eventuella ytterligare undersökningar som gjorts i samband med köttbesiktningen. De allmänna principerna för bedömningen av kött fastställs i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/627 och i jord- och skogsbruksministeriets förordning 315/2021 om livsmedelstillsynen. Utöver dessa har Livsmedelsverket gett anvisningar för bedömningen av både rött kött och fjäderfäkött samt för de åtgärder som ska vidtas vid köttbesiktning. Uppföljningen av förändringar i brösthinna grundar sig på jord- och skogsbruksministeriets förordning om uppföljning av sjukdomsfrekvensen hos

svin (6/VLA/2012). Köttbesiktningsobservationer görs vid köttbesiktningen och registreras i slakteriernas informationssystem. Statistiken sammanställs på grundval av dessa uppgifter.

Enligt § 78 i lagen om djurvelfärd (693/2023) har tillsynsmyndigheten rätt att utföra inspektion i djurhållningslokalerna, om det finns anledning att misstänka att ett djur hålls eller behandlas i strid med bestämmelserna om djurvelfärd. Detta gäller även förändringar som upptäcks vid slakt och som ger upphov till misstankar om förhållanden som strider mot lagstiftningen på gården som djuret kom ifrån. Enligt 86 § i lagen ska velfärden för broilar och svin bedömas på slakteriet och utifrån de fynd som gjorts ska tillsynsmyndigheten vid behov genomföra en inspektion av produktionsgården.

Förändringar i brösthinnorna orsakas oftast av bakteriesjukdomar, exempelvis till följd av bakterien *Actinobacillus pleuropneumoniae*, vilken även kan förekomma utan symptom eller med mycket lindriga symptom. Sjukdomen kan bekämpas genom systematisk hälsovård, vilken inkluderar biosäkerhet i svinhuset och undvikande av att blanda grupper av kultingar. I Finland tillhandahålls hälsovården av det nationella systemet Sikava som drivs av Djurens hälsa ETT rf, finansieras av Finlands största slakterier och omfattar majoriteten av de finländska svingårdarna. Hälsovårdssystemet Sikava omfattar bestämmelser om hälsoklassificering av svingårdar, hälsovårdsplaner som upprättas av veterinärer och regelbundna hälsovårdsbesök av veterinärer. Jord- och skogsbruksministeriet stöder branschens arbete för att bekämpa djursjukdomar och främja en ansvarsfull husdjursproduktion genom projektunderstöd, till exempel projektet VASTUUKI.

Tack vare en regelbunden och systematisk hälsovård är Finland i ett bra läge när det gäller djursjukdomar hos svin jämfört med många andra länder och här saknas många av de smittsamma sjukdomar som är vanliga på andra håll. Till exempel förekommer PRRS (porcine reproductive and respiratory syndrome), som är mycket vanlig på andra håll världen, inte alls i Finland, och vissa andra sjukdomar, som grishosta och nyssjuka, är mycket sällsynta. Användningen av antimikrobiella läkemedel på svin i Finland är bland de lägsta i Europa och världen, och resistensläget är mycket gott.

Helsingfors 7.1.2026

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah